

DRUMEȚIILE TEMATICE ORGANIZATE DE SOCIETATEA DE ISTORIE ȘI GEOGRAFIE “ȘTEFAN MANCIULEA” PENTRU CUNOAȘTEREA MEDIULUI GEOGRAFIC DIN ȚARA TÂRNAVELOR

Prof. SILVIU AGOȘTON
Școala cu clasele I-VIII, Sâncel

La începutul anului școlar 2001-2002, în luna octombrie, am pus în aplicare inițiativa de constituire a unei Societăți de Istorie și Geografie în școlile cu clasele I-VIII din Sâncel și Pănade, care să poarte numele marelui cărturar și martir al neamului românesc Ștefan Manciulea.

Conform articolului 2 din Statut, scopul înființării acestei societăți este *“de a stimula preocuparea elevilor pentru cercetarea istorică și geografică a localităților din Țara Târnavelor”*.

În mod simbolic, membrii fondatori ai Societății au semnat adeziunea, la data de 20 octombrie, pe Câmpia Libertății din Blaj.

Conform articolului 5 din Statut *“poate deveni membru al Societății de Istorie și Geografie „Ștefan Manciulea”, orice elev din cele două școli, care obține rezultate școlare bune și foarte bune la Istorie și Geografie”*.

Conform articolului 6, membrii Societății organizează următoarele activități:

- G organizează excursii tematice în zona Târnavelor, în județ și în țară;
- G organizează activități (simpozioane, concursuri, excursii) pentru fixarea și aprofundarea cunoștințelor predate în școală;
- G organizează Olimpiadele de Istorie și Geografie, fazele pe școală și locale;
- G îngrijesc și completează materialul didactic de specialitate din Cabinetul de Istorie și Geografie;
- G cercetează și culeg material istoric,

geografic, etnografic și folcloric din Țara Târnavelor;

- G au inițiativa îngrijirii monumentelor istorice din localitățile comunei Sâncel;
- G participă, ca organizatori, la acțiuni de comemorare a marilor personalități din cultura și civilizația românească;
- G redactează și editează revista școlară “Timotei Cipariu”;
- G se pregătesc și își asumă calitatea de ghizi în timpul excursiilor și drumețiilor tematice.

În fiecare an școlar, în Programul de activități al Societății de Istorie și Geografie “Ștefan Manciulea”, sunt cuprinse acțiuni și drumeții tematice, pentru cunoașterea mediului geografic din Țara Târnavelor.

În luna octombrie, membrii Societății execută ridicări topometrice la Tăul fără Fund de la Pănade, lac de baraj natural, format printr-o alunecare de teren, care a blocat Valea Valezârului, dar și prin fenomenul de tasare.

Lacul s-a format în zona Dealurilor Târnavelor, subdiviziune a Depresiunii Colinare a Transilvaniei, sub culmea Chicui (472 m) și culmea Chirei (469 m). Micii “cercetători” au măsurat un perimetru ajutător de 684 m, la patru metri de oglinda apei (zonele mlăștinoase nu permit o măsurătoare reală). Reducând raza de 109 m cu patru metri, rezultă o raza reală de 104 m. În consecință, suprafața lacului este de 34 618 mp, deci circa 3,5 hectare.

Membrii Societății de Istorie și Geografie “Ștefan Manciulea”

Lacul este un paradis al rațelor sălbatice (*Anas platynchos*), a găinușelor de balta (*Gallinula Chlorophus*), dar și al găștelor sălbatice (*Ancer anser*), cărora le ia locul, tot anul, găștele de casă, domestice, ale familiei Părău, proprietara microfermei din apropiere.

Vegetația din zonă este formată din *Agrostis tenuis* (păiușul), *Festuca rubra* (păiușul roșu), *Festuca rupicola* (iarba calului), tufe de *Rosa canina* (măceșul), papură de trestie (*Phragmites communis*), papură (*Typha latifolia*), pipirig (*Juncus effusus*), dar și barba ursului (*Equisetum palustre*) și brădișorul de baltă (*Ceratophyllum* și *Myriophyllum*).

Peștii cei mai des întâlniți în undițele pescarilor sunt crapul (*Cyprinus carpius*) și somnul (*Silurus glanis*).

Lacul, considerat de cei doi geografi, dr. Mircea Buza și dr. Mircea Stroia, buni cunoscători ai zonei, ca fiind unul dintre cele mai mari lacuri de baraj natural din zonele deluroase ale României, are două tipuri de maluri: unul în panta ușoară (85% din circumferința lacului) și unul abrupt, râpos, nu mai înalt de 0,8-1,4 metri

înălțime, în partea de nord-vest.

În Dealul Șuguș, la Petrisat, am excavat o structură geologică, lungă de 40 metri și înaltă de 8 metri, în care elevii pot observa stratele formate de erupțiile de noroi în ultimii o mie de ani.

S-au cules mostre de gresie, argilă - rocă alcătuită dintr-un amestec de silicati și fragmente de cuarț, care au pus bazele unui colț geologic din Cabinetul de Istorie și Geografie al Școlii.

La Punctul hidrologic Șuguă, pe Târnavă Mică, s-au măsurat viteza apei, debitul mediu, traseul meandrat al talvegului.

În fiecare an, foarte instructivă este drumeția tematică “Târnavă Seacă”, în care sunt explicate modul de formare și termeni de “belciug” și de “popină”.

În cadrul drumețiilor tematice, în care se împletesc elemente de istorie locală și geografie, efectuate pe traseul Sâncel-Blaj, elevii vizitează Grădina Botanică, prima din lume pe lângă o școală secundară, Teiul lui Eminescu, Biblioteca Documentară “Timotei Cipariu”, Castelul mitropolitane, Catedrala Neamului “Sfânta Treime”, Stejarul secular din Parcul Mitropoliei.

Din motive greu de înțeles, nu am avut acces în Muzeul municipal “Augustin Bunea”, deși orarul acestei instituții ne-ar fi permis acest lucru.

Trebuie să vă informez că în urma unor periegeze, prin puțuri cu caracter

arheologic, au fost descoperite unelte, care pot fi datate în epoca pietrei.

În primăvara anului viitor am programat săpături pe Valea Mare, locul în care au locuit, până în secolul al XVII-lea, strămoșii sâncelenilor .